

Dny malých obcí listopad 2018

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru dozoru a kontroly
veřejné správy

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor dozoru a kontroly
veřejné správy

Právní předpisy

Základní právní předpisy :

- **Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) - dále jen ObZř,**
- **Novela zákona o obcích - Zákon č. 99/2017 Sb. - týká se nové úpravy odměňování od 1.1.2018**
- **Nařízení vlády č. 318/2017 Sb.**
- **Aktuálně schválena novela NV č. 318 – navýšení o 7% s účinností od 1.1.2019**
- **Zákony o volbách do zastupitelstev ÚSC (zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí ,**
- **Zákon č. 206/2006 Sb., zákoník práce – vybraná ustanovení**

Volební mezidobí

Zastupitelstvo obce „zaniká“ dnem voleb

(mandáty členů zastupitelstva obce zanikají dnem voleb
- uplynutím dne 5. října 2018)

Vznik mandátu (mandát 4 - letý)

- **vzniká zvolením**, k čemuž dojde ukončením hlasování (totéž viz § 69 odst. 1 ObZř) = tj. **druhý den voleb ve stanovený čas** (**SO 6.10. ve 14.00**)

Pokračování dosavadních obecních orgánů

Ode dne voleb do ustavujícího zasedání ZO :

- Zákon o obcích počítá s tím, že obecní orgány, které jsou voleny zastupitelstvem obce, **i nadále „pokračují“, tedy vykonávají své dosavadní pravomoci**, a to **ve složení ke dni voleb** (tj. ke dni 5. října 2018)
- **Tzn., že v obci nadále působí**
- **dosavadní starosta i**
- **dosavadní místostarosta** (a je-li jich více, všichni místostarostové; **§ 107**) a
- **dosavadní rada obce (§ 102a)**

Po jak dlouhou dobu dosavadní orgány působí ?

- **Dosavadní starosta a místostarosta** působí až do zvolení nového starosty nebo místostarosty
- (zvolením alespoň jednoho z nich „končí“ dosavadní starosta i místostarosta)
- **Dosavadní rada obce** působí až do zvolení nové rady **jako celku** (nebo starosty, jde-li o obec, v níž se již rada obce volit nemá)
- **Komplikované situace:**
  - *Není zvolena rada obce jako celek:* v obci působí i nadále dosavadní rada v plném (původním) složení
  - *Není zvolena rada obce, je však zvolen nový starosta či místostarosta:* dosavadní rada dál působí v původním složení i s dosavadním starostou a místostarostou,
  - **Svolavatelem je však nový starosta**

Jaké mají dosavadní orgány pravomoci ?

Východisko: dosavadní orgány mají stejné pravomoci jako přede dnem voleb

V případě, že **soud vyhoví návrhu na neplatnost hlasování nebo voleb** anebo neodevzdá-li okrsková komise zápis (=nedošlo ke zvolení zastupitelstva), **rozšiřují se pravomoci rady obce o možnost schválit pravidla rozpočtového provizoria a přijímat rozpočtová opatření (§ 102a odst. 2 a 3)**

Dosavadní rada :

Jaké mají dosavadní orgány pravomoci ?

Dosavadní rada :

Schůzi dosavadní rady svolává : nově zvolený starosta – schůzi však neřídí

Hlasování dosavadní rady :

- hlasují dosavadní členové rady
- nově zvolení členové RO hlasovací právo nemají (pokud nejsou zároveň členy dosavadní rady

Lze doporučit nově zvoleným členům RO účastnit se schůzí RO

Nově zvolení uvolnění členové RO mají nárok na odměnu od okamžiku zvolení

Program ustavujícího zasedání ZO

Před schválením programu složí členové zastupitelstva obce slib

- 1) Určení ověřovatelů zápisu (§ 95 odst. 1 zákona o obcích) a zapisovatele
- 2) Schválení programu
- 3) Volba starosty a místostarosty :
  - a) určení počtu místostarostů
  - b) určení funkcí, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni (§ 71 odst. 1 písm. a/ zákona o obcích)
  - c) určení způsobu volby starosty a místostarosty
  - d) volba starosty
  - e) volba místostarosty

Program ustavujícího zasedání ZO

4) Zřízení finančního a kontrolního výboru :

- a) určení počtu členů finančního a kontrolního výboru
- b) volba předsedy finančního výboru
- c) volba předsedy kontrolního výboru
- d) volba členů finančního výboru
- e) volba členů kontrolního výboru

5) **Rozhodnutí o odměnách za výkon funkcí neuvolněných členů zastupitelstva** (§ 72 odst. 2 zákona o obcích)

6) Diskuse

Program ustavujícího zasedání ZO

Součástí zápisu z ustavujícího zasedání ZO :

Příloha č. 1 Prezenční listina

Příloha č. 2 Listina prokazující složení slibu člena ZO

Příloha č. 3 Zveřejněná informace o konání ustavujícího zasedání ZO

Odměňování

Zásady:

- Výše odměny pro **uvolněné** členy ZO je dána nařízením vlády č. 318/2017 – **nerozhoduje o nich ZO**
- **Pokud uvolněný zastává více funkcí , je odměna za tu nejvíce honorovanou (§ 74,odst.2)**

Neuvolněné funkce

- Jedná se o vyhrazenou působnost zastupitelstva obce
- Výše odměny pro neuvolněné členy ZO- rozhodne ZO v rozmezí 0 až maximum (tabulka dle nařízení č. 318)

Odměňování

- Měsíční odměnu lze poskytovat nejdříve ode dne schválení
- Lze rozhodnout ZO o pozdějším termínu výplaty měsíční odměny
- Výše odměny má být stanovena částkou v celých korunách (§ 72,odst.3)
- Lze kumulovat max 3 funkce

POZN:

Pokud ZO nerozhodne o kumulaci funkcí, náleží neuvolněnému členu ZO odměna za funkci, za kterou mu náleží nejvyšší schválená odměna ZO

Odchodné

Od 1.1.2018 činí odchodné 1 + max 3

KOMU : neuvolněný starosta
neuvolněný místostarosta
uvolněný starosta a místostarosta
všichni další uvolnění

Za :
Zánik mandátu
Odvolání z funkce
Vzdání se funkce

Odchodné

Odchodné nenáleží :

Pokud byl nejpozději na následujícím zasedání ZO opětovně zvolen do uvolněné funkce nebo do funkce neuvolněného starosty či neuvolněného místostarosty (za niž mu náleží odměna).

Odchodné lze členovi ZO poskytnout ve funkčním období pouze jednou (§ 77odst .7)

Odchodné je splatné **jednorázově v nejbližším výplatním termínu**

Odměňování (častý dotaz):

Týká se neuvolněného místostarosty v souvislosti se zánikem mandátu v důsledku voleb nárok na „odchodné“ dle právní úpravy zákona o obcích účinné od 1. 1. 2018 ?

Ano, týká. Neuvolněný místostarosta při splnění všech zákonných podmínek dostane odchodné, a to výhradně dle „nové právní úpravy“ účinné od 1. 1. 2018 (§ 77 zákona o obcích).

Příklad:

*Byl-li dotyčný **neuvolněným místostarostou** celé funkční období (tj. až do voleb) a splní-li zákonné podmínky, dostane **4-násobek** měsíční odměny (1+3)*

Odměňování (častý dotaz):

Způsob stanovení **výše odchodného** co znamená výše
1 + max. 3 dle celých let ve funkci

- **výše odchodného = jedna odměna za měsíc + X násobek odměn za každý celý rok výkonu funkce**

Příklad:

7 měsíců ve funkci ..... = 1 odměna

2 roky a 2 měsíce ..... = 1 + 2 tj. 3 odměny

3 roky a 10 měsíců ..... = 1 + 3 tj. 4 odměny

Ještě letos může být :

5 a více celých po sobě jdoucích let = 1 + 5 tj. 6 odměn

Odměňování

POZOR :

Odchodné i odměnu při skončení funkčního období je třeba důsledně oddělovat od běžné odměny za měsíc

Měsíční odměnu – dostává za výkon pravomocí ve volebním období

Odchodné je splatné v nejbližším výplatním termínu

Člen ZO je povinnen předložit – čestné prohlášení, že nenastali překážky pro výplatu odchodného

Odměňování

Kteří členové ZO mohou namísto „odchodného“ dostat v souvislosti s ukončením funkčního období „**odměnu při skončení funkčního období**“ dle právní úpravy platné do **31.12.2017?**

V případě splnění zákonných podmínek se jedná o funkce:

- **starosta** (uvolněný i neuvolněný)
- **uvolněný místostarosta**
- **jakýkoli jiný uvolněný člen ZO**

Rozhodující je, zda byli dne 31.12.2017 ve funkci, za kterou by náležela odměna při skončení funkčního období a dne 5.10. 2018 jim v souvislosti s volbami zanikl mandát.

Odměňování

Musí obec po volbách vždy nově stanovovat odměny pro neuvolněné členy zastupitelstva ?

✓ **Ano**

- *Chce-li obec stanovit odměny neuvolněným členům zastupitelstva, tak musí přijmout **nové usnesení**, neboť dle § 72 odst. 3 pozbývají účinnosti usnesení stanovující odměny předchozímu zastupitelstvu!*

Odměňování

Může obec stanovit už na ustavujícím zasedání také výši odměn pro neuvolněné členy zastupitelstev s účinností od 1. 1. 2019, kdy nabývá účinnosti související novela nařízení vlády (vyšla pod č. 202/2018 Sb. – navýšení o 7%) ?

✓ **Ano, je to možné**

- *Je však třeba dbát na formulační přesnost (zejména při vymezení účinnosti) takového usnesení.*

Odměňování

Souběh více funkcí – možnost poskytnout odměnu až do výše souhrnu odměn za **tři různé funkce (neuvolněné)**.

- do souhrnu **ize** zahrnout pouze odměny za výkon funkce:
  - člena rady obce,
  - předsedy nebo člena výboru zastupitelstva obce,
  - předsedy nebo člena komise rady obce anebo
  - předsedy nebo člena zvláštního orgánu obce
- **Pravidlo:** pokud ZO nerozhodne o souhrnu odměn = náleží odměna jen za **funkci, za kterou mu náleží nejvyšší odměna** schválená ZO.

Pokles členů zastupitelstva pod 5

Zastupitelstvo nezaniká

Pouze dochází k omezení jeho pravomocí – nemůže rozhodovat v záležitostech § 84 odst.2 a § 85 tj. vyhrazená působnost ZO

Co může:

- Přijímat rozpočtová opatření a stanovit pravidla rozpočtového provizoria
- Může rozhodovat ve zbytkové pravomoci(včetně vyhrazených pravomocí rady)

Co nemůže:

- Volit starostu ani místostarostu ani členy rady
- Rozhodovat o odměnách neuvolněným členům ZO
- Určovat „uvolněné funkce“
- Rozhodovat o majetkoprávních věcech – např, prodej pozemku

Pokles členů zastupitelstva pod 5

I v tomto případě však zastupitelstvo obce může rozhodovat pouze na svém řádně svolaném a konaném zasedání

Na „pracovních poradách“ členů ZO nelze rozhodovat a přijímat usnesení

Příběhy ? Příklady špatné praxe

- **Dosavadní starostka po ustavujícím zasedání ZO odmítá předat obec novému starostovi**
- **Dosavadní starosta odmítá svolat ustavující zasedání ZO**
- **V r. 2014 nesložili členové ZO slib ani na ustavujícím zasedání ZO ani později**
- **V r. 2014 nebyl starosta zvolen většinou hlasů- potvrzeno**
- **Za celé funkční období 2014-18 nebylo veřejné jednání ZO, nebyla pozvánka , občan nesměl nahlédnout do zápisu**
- **Na dotaz občana „Co se projednávalo na zasedání ZO „byla odpověď starosty : „To je tajné“**
- **Nové vedení obce považuje zápisy z jednání ZO za neplatné – z minulého vol. období**
- **Neprojednáné žádosti občanů na ZO – požádalo 0,5 %**

Obec Troubsko
Obecní úřad Troubsko

V Troubsku dne 29. října 2018

INFORMACE

o konání ustavujícího zasedání nově zvoleného Zastupitelstva obce Troubsko

Obecní úřad v Troubsku v souladu s ustanovením § 93 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, informuje o konání ustavujícího zasedání Zastupitelstva obce Troubsko, svolaného dosavadní starostkou obce Irenou Kynclovou v souladu s § 91 odst. 1 zákona o obcích.

Místo konání: zasedací místnost obecního úřadu, I. patro, Zámecká 8, Troubsko

Doba konání: 5. listopadu 2018 od 18.00 hod

Navržený program:

- 1) Určení ověřovatelů zápisu (§ 95 odst. 1 zákona o obcích) a zapisovatele
- 2) Schválení programu
- 3) Volba starosty a místostarosty
  - a) určení počtu místostarostů
  - b) určení, které funkce budou členové zastupitelstva vykonávat jako dlouhodobě uvolnění (§71 zák. o obcích)
  - c) určení způsobu volby starosty a místostarosty
  - d) volba starosty
  - e) volba místostarosty
- 4) volba členů rady
- 5) Zřízení finančního a kontrolního výboru
  - a) určení počtu členů finančního a kontrolního výboru
  - b) volba předsedy finančního výboru
  - c) volba předsedy kontrolního výboru
  - d) volba členů finančního výboru
  - e) volba členů kontrolního výboru
- 6) Diskuse

Před schválením programu složí členové zastupitelstva obce slib.

Dosavadní starostka obce Troubsko

Vyvěšeno na úřední desce dne : 29. 10. 2018

Sejmuto z úřední desky dne:

Příklady dobré praxe

Dle aktuální informace proběhla ustavující zasedání na obcích v souladu se zákonem v době od 27.10. - 5.11. na téměř cca 80 % obcích

Aktuálně zjišťujeme zda na všech obcích proběhla ustavující zasedání - **když neproběhla svolává je MV**

ÚKOLY STAROSTY OBCE se zaměřením na povolební období

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor dozoru a kontroly
veřejné správy

Postavení starosty obce

Nejvyšším orgánem obce je zastupitelstvo obce.

Starosta

- odpovídá za výkon své funkce zastupitelstvu obce.
- stojí v čele obecního úřadu

OBECNÍ ÚŘAD

Obecní úřad v oblasti samostatné působnosti

- plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo nebo rada obce
- pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti
- rozhoduje v případech stanovených zákonem o obcích nebo zvláštním zákonem

Obecní úřad vykonává přenesenou působnost obce.

Postavení starosty obce

Postavení starosty obce se liší v závislosti na velikosti obce, respektive v závislosti na skutečnosti, zda obec má zřízenou radu obce či funkci tajemníka obecního úřadu.

- **V obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta, nestanoví-li zákon o obcích jinak. (§ 99 odst. 2 a § 102 odst. 4 obecního zřízení).**
- **Není-li v obci zřízena funkce tajemníka obecního úřadu nebo není-li tajemník obecního úřadu ustanoven, plní jeho úkoly starosta. (§ 110 odst. 3 obecního zřízení).**

Úkoly starosty obce

Starosta plní úkoly:

- **stanovené starostovi zákonem o obcích** (např. svolání zasedání zastupitelstva, podání žádosti o přezkum hospodaření)
- **stanovené starostovi jinými právními předpisy** (např. zaznamenání poslední vůle zůstavitele dle občanského zákoníku, jmenování a odvolání velitele jednotky sboru dobrovolných hasičů dle zákona o požární ochraně)
- **stanovené radě obce zákonem o obcích či jinými právními předpisy** v případě, že není rada v obci zřízena, avšak pouze v rozsahu stanoveném zákonem (např. uzavírání nájemních smluv)

Úkoly starosty obce

Starosta plní úkoly:

- **stanovené právními předpisy tajemníkovi obecního úřadu** v případě, že není funkce tajemníka v obci zřízena nebo tajemník není ustanoven (např. zajištění výkonu přenesené působnosti obce)
- **svěřené starostovi radou obce** k zabezpečení rozhodování ostatních záležitostí patřících do samostatné působnosti obce (nevyhrazených pravomocích rady) pokud si je zastupitelstvo obce nevyhradilo (např. rozhodování o zveřejnění záměru prodat nemovitý majetek)
- **uložené zastupitelstvem nebo radou obce obecnímu úřadu** (např. zpracování analýz, podkladů pro jednání, příprava kupní smlouvy)

Základní úkoly starosty obce

(§ 103 obecního zřízení)

Starosta

- **zastupuje obec navenek**
- **odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok**
- **plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů**
- **může požadovat po Policii ČR spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku**
- **odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce**

Základní úkoly starosty obce

(§ 103 obecního zřízení)

Starosta

- **zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu**
- **rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce**
- **svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce**

Aktuální úkoly starosty obce

ustanovení ostatních orgánů obce a orgánů zastupitelstva obce

Proběhlo v ideálním případě na ustavujícím zasedání ZO.

Nutno zkontrolovat zda došlo ke :

- složení slibu nově zvolených členů ZO
- zvolení místostarosty
- určení, zda a které jsou funkce vykonávány jako uvolněné
- zřízení finančního a kontrolního výboru a k volbě předsedy a členů těchto výborů
- určení odměn pro neuvolněné členy orgánů obce

Aktuální úkoly starosty obce

svolávání zasedání zastupitelstva obce

- zasedání zastupitelstva obce svolává a zpravidla řídí starosta
- zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce
- zasedání zastupitelstva obce se konají v územním obvodu obce

Poznámka: Zákon o obcích upravuje některé specifické případy svolání zasedání zastupitelstva a konání náhradního zasedání v případě neusnáschopnosti zastupitelstva.

Aktuální úkoly starosty obce

svolávání zasedání zastupitelstva obce

- návrh program zasedání **připravuje** starosta před konáním zasedání zastupitelstva
- právo předkládat návrhy k zařazení na pořad jednání připravovaného zasedání zastupitelstva obce mají :
jeho členové, rada obce a výbory
- při sestavování programu nutno vycházet i z žádostí, návrhů či podnětů občanů (zejména zahrnout kvalifikované návrhy více než 0,5 občanů obce)
- obecní úřad informuje o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce.
- Informaci vyvěsí na úřední desce obecního úřadu alespoň 7 dní před zasedáním zastupitelstva obce; kromě toho může informaci uveřejnit způsobem v místě obvyklým.

Aktuální úkoly starosty obce

pořizování zápisu ze zasedání zastupitelstva obce

- o průběhu zasedání zastupitelstva obce se pořizuje zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta a určení ověřovatelé
- v zápise se vždy uvede počet přítomných členů zastupitelstva obce, schválený pořad jednání zastupitelstva obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení
- zápis, který je nutno pořídít do 10 dnů po skončení zasedání, je zákonnou povinností obce aby byl uložen na obecním úřadu k nahlédnutí.

Aktuální úkoly starosty obce

Rozpočet obce

- nutno schválit v zastupitelstvu obce do 31. prosince
- nebude-li rozpočet schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření obce v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria (ta musí stanovit opět zastupitelstvo obce)
- povinnost obce zveřejnit návrh rozpočtu (nejméně 15 dnů přede dnem zahájení jeho projednávání na zasedání zastupitelstva)
- povinnost zveřejnit schválený rozpočet (do 30 dnů ode dne jeho schválení)

Podrobná úprava v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů)

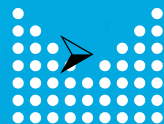
Aktuální úkoly starosty obce

Poskytování informací

- na obce se vztahuje povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti

obec je povinna zejména:

- poskytovat informace na základě žádosti (základní lhůta pro poskytnutí informace je 15 dnů)
- zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup informace poskytnuté na žádost (do 15 dnů od poskytnutí informací)
- zveřejňovat tzv. povinně zveřejňované informace v rozsahu stanoveném informačním zákonem a prováděcí vyhláškou.
- zpracovat a zveřejnit 1x ročně výroční zprávu o poskytování informací (do 1. března za předcházející rok)

Aktuální úkoly starosty obce

Nakládání s nemovitým majetkem

- **Nutno respektovat procesní podmínky stanovené zákonem o obcích**
- **Porušení některých zákonných podmínek vede k neplatnosti uzavřené smlouvy – nezveřejnění záměru – neschválení dotčeným orgánem obce.**

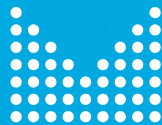
Povinnosti obce

- **projednat nakládání s nemovitým majetkem v příslušném orgánu obce**
- **úplatný převod realizovat za cenu v místě a čase obvyklou. Případné odchylky (nižší cena) nutno zdůvodnit.**

Nejdůležitější právní předpisy pro výkon funkce starosty

- **zákon č. 128/2000 Sb.**, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- **zákon č. 250/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon č. 106/1999 Sb.** o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
- **nařízení vlády 318/2017 Sb.**, o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů

Metodická pomoc obcím

- **Stanoviska**
- **Metodická doporučení**
- **Metodické materiály k tvorbě OZV**

na www.mvcr.cz/odk

- **Dotazy k výkladu zákona o obcích**
- **Konzultace k tvorbě OZV**

na dále uvedených kontaktech

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

Náměstí Hrdinů 3
140 21 Praha 4

Telefon: 974 816 411
974 816 429

Fax: 974 816 816

E-mail: odbordk@mvcz.cz

Web: www.mvcz.cz/odk

**Přeji všem starostkám a starostům úspěšné
volební období 2018-2022**

Děkuji za pozornost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor dozoru a kontroly
veřejné správy